

Accountantsverslag 2019

Gemeente Valkenburg aan de Geul

17 juni 2020

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Valkenburg aan de Geul
Geneindestraat 4
6301 HC Valkenburg aan de Geul

Heerlen, 17 juni 2020

Betreft: accountantsverslag 2019

Geachte leden van de Gemeenteraad,

U hebt ons opdracht gegeven de jaarrekening 2019, welke onder verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) is opgesteld, te controleren. Onze belangrijkste bevindingen voortvloeiend uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden vindt u in het accountantsverslag bij deze brief.

Onderdelen en reikwijdte accountantsverslag

Dit verslag vat onze belangrijkste bevindingen samen. Wij zullen eerst in een samenvatting de conclusies met u delen. Vervolgens worden de belangrijkste controlebevindingen nader geaduid. Als derde onderdeel verstrekken wij een beknopte analyse van de jaarrekening. Tot slot gaan wij in op ontwikkelingen en onderwerpen die mogelijk voor uw organisatie relevant zijn.

Onze aanbevelingen hebben veelal betrekking op geconstateerde onvolkomenheden of leemten. In het algemeen wordt daardoor voorbijgegaan aan de vele goed georganiseerde activiteiten en processen binnen uw organisatie.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening en zijn derhalve niet primair gericht op het onderkennen van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing, inclusief de procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraudes. Hadden wij een specifiek onderzoek ingesteld, dan waren ons mogelijk aanvullende zaken ter kennis gekomen die wij zouden hebben gerapporteerd.

Wij streven er naar om belangrijke tekortkomingen of aandachtspunten niet op zichzelf maar altijd met een passende oplossingsrichting aan u te rapporteren. Uiteraard zijn wij bereid om u verder te begeleiden in het realiseren van oplossingen rondom belangrijke aanbevelingen of aandachtspunten.

Wij willen een bijzonder woord van dank uitspreken naar de ambtelijke organisatie. Ondanks de belemmeringen die voortvloeien uit de huidige werkwijze voortkomend uit de Coronacrisis, zijn wij voorzien van een inhoudelijk deugdelijk dossier en is flexibel geacteerd in de beschikbaarheid jegens ons. Vorengenoemde heeft geleid tot een open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Graag bespreken wij dit verslag met u. Mocht u op enig moment nog nadere vragen hebben over de inhoud van dit verslag, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. M.J.G. Mennen RA RE CRISC CISA

INHOUD

1. Samenvatting 5

Controleverklaring
Onafhankelijkheid
Gehanteerde normenkader
Goedkeurings- en rapporteringstolerantie
Evaluatie van fouten en onzekerheden

2. Belangrijkste controlebevindingen 8

Wijze van presenteren van kredietvoteringen
Wet Normering Topinkomens (WNT)
Rentetoerekening eigen vermogen
Inrichting van de subadministraties
Controletechnische functiescheiding in betaalapplicatie Rabobank

3. Analyse van de jaarrekening 10

Ontwikkeling van balansverhoudingen
Financiële positie van de gemeente
Weerstandsvermogen
Rechtmatigheid

4. Overige elementen 15

Frauderisicofactoren
Geautomatiseerde gegevensverwerking
Single information Single audit (SiSa)
Overige aandachtsgebieden en ontwikkelingen

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid.

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens de gemeente.

1. SAMENVATTING

Controleverklaring

De voorgenomen strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2019 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol jaarrekening 2019 van de gemeente Valkenburg aan de Geul en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen.

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid is naast vakbekwaamheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Nederlands recht en onze beroepsregels vereisen daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Per 1 januari 2014 geldt de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). Binnen RSM kennen wij een groot aantal maatregelen die de onafhankelijkheid dient te waarborgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van gemeente Valkenburg aan de Geul en voor zover bij ons bekend, heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Naast de controle van de jaarrekening hebben wij geen andere dienstverlening verstrekt aan gemeente Valkenburg aan de Geul die conflicteert met onze onafhankelijke positie.

Geen verhoogd risico geconstateerd inzake volledigheid normenkader. Normenkader is niet getoetst door een onafhankelijke derde.

Goedkeurings-tolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten. Rapporterings-tolerantie is overeenkomstig controleprotocol.

Gehanteerde normenkader

In het normenkader 2019 zijn geen afwijkingen van materieel belang geconstateerd. Naar wij hebben kunnen vaststellen wordt geen verhoogd risico gelopen dat niet wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving. Daar waar het SiSa betreft wijzen wij op het specifieke karakter van voorbereiding en controle. Binnen de gemeente Valkenburg aan de Geul is het proces ten aanzien van het goedkeuren van het normenkader door de beleidsmedewerkers en ambtenaren effectief. Hierdoor wordt zekerheid verkregen omtrent de volledigheid van het normenkader. Het normenkader is niet door een onafhankelijke derde getoetst op volledigheid. Dit neemt niet weg dat, op basis van de kadernota Rechtmatigheid, de volledigheid van het normenkader de verantwoordelijkheid van de gemeente is. In de bevestiging bij de jaarrekening wordt expliciet gevraagd naar een bevestiging ten aanzien van de volledigheid van het normenkader.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt de gemeenteraad de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het controleprotocol jaarrekening 2019 van gemeente Valkenburg aan de Geul.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

Goedkeuringstolerantie		
Fouten	1% van de totale lasten	€ 629.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 1.887.000

Rapporteringstolerantie	
Fouten	€ 50.000
Onzekerheden	€ 50.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

Evaluatie van fouten en onzekerheden

Wij hebben geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden in de jaarrekening vastgesteld, hetgeen wij als positief onderschrijven. Onderstaand is de evaluatie van fouten en onzekerheden schematisch samengevat.

Overzicht fouten en onzekerheden		
Fouten	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	€	€
	N.v.t.	N.v.t.
Totaalbedrag fouten	N.v.t.	N.v.t.
Onzekerheden	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	€	€
	N.v.t.	N.v.t.
Totaalbedrag onzekerheden	N.v.t.	N.v.t.

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Wij adviseren om alle kredietvotingen vanuit het investeringsbedrag te presenteren, zodat een directe link met de feitelijke investeringen ontstaat.

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Ten behoeve van transparante verslaggeving adviseren wij geen bespaarde rente over eigen vermogen te berekenen.

2. BELANGRIJKSTE CONTROLEBEVINDINGEN

Wijze van presenteren van kredietvotingen

De gemeenteraad is bevoegd om kredieten toe te kennen voor investeringen die door de gemeente plaatsvinden. In het geval van gemeente Valkenburg aan de Geul stellen wij vast dat de benodigde kredieten in het geval van investeringen voor bedrijfsvoering worden gepresenteerd vanuit de kapitaallasten. Op basis van de afschrijvingstermijnen kan het beschikbaar gestelde krediet worden herleid. Vanwege de vertaling via de afschrijvingstermijn kwalificeren wij de relatie tussen kredietvoting en feitelijke investering als indirect. Wij bevelen aan om de kredietvotingen voor alle voorgenomen investeringen te presenteren vanuit het investeringsbedrag en niet vanuit de afgeleide kapitaallasten. Vorengenoemde leidt ertoe dat de kredietvoting en feitelijke investering een directe relatie kennen, waardoor de transparantie en de controleerbaarheid van de gevoteerde investeringskredieten toenemen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd. Wij wijzen u voorts op het feit dat de verplichting geldt om de WNT-verantwoording openbaar toegankelijk op internet te publiceren voor een periode van tenminste zeven jaar, als onderdeel van de jaarrekening of desgewenst als apart document. De gegevens moeten vrij toegankelijk zijn en eenvoudig te vinden zijn.

Rentetoerekening eigen vermogen

Wanneer sprake is van externe financiering en aanverwante rentelasten, dient rentetoerekening aan de taakvelden plaats te vinden, zodat de financieringslasten van de vaste activa drukken op het taakveld waarvoor deze worden aangewend. Wij hebben vastgesteld dat rentetoerekening over 2019 overeenkomstig de verslaggevingsvereisten heeft plaatsgevonden. Het is toegestaan, maar niet verplicht, dat een rentevergoeding wordt berekend over het eigen vermogen van de gemeente omdat dit een intern financieringsmiddel betreft. Deze systematiek van toerekenen van bespaarde rente creëert een fictieve rentelast welke ertoe leidt dat de programmalasten fictief worden verhoogd, daar dit per saldo geen resultaatimpact heeft. De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft over 2019 een bedrag ad € 1.121.000 rente berekend over eigen vermogen en € 382.000 over voorzieningen. In het kader van transparante verslaggeving adviseren wij om het berekenen van rente over het eigen vermogen te evalueren en richting de toekomst gedocumenteerd een standpunt in te nemen ten aanzien van de keuze om wel of geen rente te berekenen over het eigen vermogen.

Wij adviseren om het gebruik van de mogelijkheden van de financiële applicatie breder uit te nutten ten behoeve van een transparante administratieve organisatie.

Wij benadrukken het belang van controletechnische functiescheiding in het betalingsproces.

Inrichting van de subadministraties

Wij hebben begrepen dat de subadministraties inzake vaste activa (activastaten) en reserves en voorzieningen (staat van reserves en voorzieningen) nog handmatig worden opgesteld. Hoewel wij geen afwijkingen hebben geconstateerd in vorengenoemde overzichten, stellen wij vast dat dit een arbeidsintensieve, tijdrovende exercitie betreft die gevoelig is voor fouten. Gezien het feit dat de financiële applicatie de mogelijkheid biedt om dergelijke subadministratie in de geautomatiseerde omgeving in te richten, adviseren wij de mogelijkheden van de financiële applicatie breder en beter uit te nutten. Enerzijds draagt dit bij een lagere foutkans bij het opstellen van de overzichten. Anderzijds wordt ad hoc extractie van deze gegevens op enig moment mogelijk gemaakt, waardoor op elk moment analyse van de actuele stand van zaken kan plaatsvinden in de vorm van continuous monitoring.

Controletechnische functiescheiding in betaalapplicatie Rabobank

Aan de hand van het betaalbevoegdhedenoverzicht van de Rabobank hebben wij vastgesteld dat twee medewerkers zelfstandig betalingen kunnen verrichten. Deze medewerkers hebben een betaallimiet van € 250.000, tot welke zij zelfstandig betalingen kunnen verrichten. Ondanks dat via de Rabobank geen omvangrijke transacties plaatsvinden, wordt het risico op onrechtmatige betalingen niet volledig gemitigeerd. Wij adviseren om het betalingsproces zodanig in te richten dat voor alle betaalrekeningen het vierogenprincipe wordt afgedwongen. Uit hoofde van zorgvuldigheid merken wij op dat wij geen aandachtvragende betalingen hebben geconstateerd vanaf de betreffende betaalrekening.

3. ANALYSE VAN DE JAARREKENING

Ontwikkeling van balansverhoudingen

De balansverhoudingen zijn stabiel ten opzichte van voorgaand jaar. We stellen vast dat de belangrijkste mutaties bestaan uit een toename in de uitzettingen in de Rijksschatkist, een toename in de balanspositie grondexploitaties als gevolg van betaalde subsidie inzake het project De Leeuwterrein. Vanuit de passivazijde is zichtbaar dat deze liquiditeitstechnische mutaties hoofdzakelijk gevoed worden door de toename in het eigen vermogen. Vorengenoemde is een indicatie dat de gedane investeringen gedekt zijn kunnen worden uit de kasstroom volgend uit het lopende rekeningresultaat, hetgeen als positief is aan te merken.

Financiële positie van de gemeente

Het eigen vermogen van de gemeente Valkenburg aan de Geul is, reeds rekening houdend met het positieve resultaat boekjaar ad € 2.156.000, toegenomen tot € 47.403.000. In het kader van de transparantie van de opbouw van het resultaat vinden wij het van belang om het resultaat exclusief mutaties in reserves te presenteren. De stortingen in en onttrekkingen aan reserves zien feitelijk op resultaatbestemming die reeds gedurende het jaar heeft plaatsgevonden. Gedurende het jaar heeft netto een toevoeging ad € 1.617.000 aan reserves plaatsgevonden ten gunste van het resultaat. Rekening houdend met deze mutatie, bedraagt het resultaat boekjaar € 3.773.000 positief.

Het resultaat exclusief mutaties reserves is hiermee voor het tweede jaar op rij positief. In meerjarig perspectief vragen wij echter aandacht voor blijvende sturing op een meerjarig sluitend begrotingsresultaat om zodoende een financiële buffer te blijven behouden in de gemeentelijke reservepositie. In acht genomen de effecten van de Coronacrisis op een toeristische gemeente zoals Valkenburg aan de Geul, verdient strikte sturing op het begrotingsresultaat de aandacht en is alertheid voor wat betreft actuele ontwikkelingen geboden.

Het resultaat boekjaar gecorrigeerd voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt € 3.773.000 positief.

Het verloop van het vermogen is als volgt weer te geven:

Ontwikkeling financiële positie				
	Algemene reserve	Bestemmings-reserves	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari 2019	3.242	39.844	544	43.630
Resultaatbestemming 2018	0	544	-544	0
Toevoegingen aan reserves	0	12.458	0	12.458
Onttrekkingen aan reserves	-132	-10.709	0	-10.841
Resultaat 2019	0	0	2.156	2.156
Saldo per 31 december 2019	3.110	42.137	2.156	47.403

De omvang van het vermogen per ultimo 2019 bedraagt 58,9% van het balanstotaal (ultimo 2018: 56,7%).

Weerstandsvermogen

De financiële positie van de gemeente wordt mede tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen. In deze paragraaf staat de analyse van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de programmarekening centraal.

Conform het BBV heeft de gemeente een inschatting gemaakt van de vereiste weerstandscapaciteit. In de navolgende tabel hebben wij een samenvatting opgenomen van het weerstandsvermogen van de gemeente Valkenburg aan de Geul.

De weerstands-factor daalt als gevolg van een wijziging in de classificering van beschikbaar weerstands-vermogen. De weerstands-capaciteit per ultimo 2019 bedraagt 2,36.

Weerstandsvermogen		
	2019	2018
	€ x 1.000	€ x 1.000
Beschikbare weerstandsvermogen (A)	5.694	24.528
Benodigde weerstandsvermogen o.b.v. geïdentificeerde risico's (B)	2.416	2.109
Resterende weerstandsvermogen (A -/- B)	3.278	22.419
Weerstandsfactor	2,36	11,63

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege de ingeschatte risico's; deze wordt uitgedrukt in de weerstandsfactor. De hieruit voortvloeiende weerstandsfactor van de gemeente Valkenburg aan de Geul bedraagt 2,36. De weerstandscapaciteit kwalificeert hiermee als uitstekend. De sterke daling in de weerstandsfactor wordt veroorzaakt doordat de gemeente een andere classificatie aan het beschikbare weerstandsvermogen heeft gegeven, waarbij in tegenstelling tot voorgaand jaar bestemmingsreserves niet meer zijn betrokken in het beschikbare weerstandsvermogen. Deze handelswijze is in overeenstemming met de advieslijn die Provincie Limburg hanteert. Wij onderschrijven deze wijze van berekenen van het weerstandsvermogen, waarbij wij opmerken dat als onderdeel hiervan jaarlijks een evaluatie dient plaats te vinden inzake het actueel bekleemd vermogen. Immers een overschot van saldo in bestemmingsreserves ten opzichte van het benodigde vermogen zou moeten uitvloeien in een overheveling van het overschot naar de algemene reserve.

Rechtmatigheid

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol jaarrekening 2019 van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Het controleprotocol inclusief het normenkader is door uw Gemeenteraad vastgesteld. Het normenkader vertaalt zich in een toetsingskader dat als basis dient voor de interne controlewerkzaamheden. In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- voorwaardencriterium;
- begrotingsrechtmatigheid; en
- misbruik en oneigenlijk gebruik.

Voorwaardencriterium

De toetsing op de naleving van de wet- en regelgeving is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de gemeente. Door middel van onze controle op de beheersorganisatie, in combinatie met de door ons uitgevoerde gegevensgerichte controlewerkzaamheden, hebben wij vastgesteld dat aan de diverse gestelde voorwaarden wordt voldaan. Daarnaast hebben wij in het kader van SiSa vastgesteld dat ook voor de specifieke uitkeringen aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn vastgelegd in de Gemeentewet en moeten door de Gemeenteraad zelf nader worden ingevuld. Deze nadere invulling heeft plaatsgevonden middels de zogenaamde 212-verordening. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat baten en lasten binnen de door de Gemeenteraad gestelde begrotingskaders blijven en dat significante wijzigingen tijdig aan de Gemeenteraad worden gemeld. Hierdoor kan tijdig een besluit worden genomen door de Gemeenteraad en wordt voorkomen dat het risico wordt gelopen op inbreuk op het budgetrecht van de Gemeenteraad.

Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voorwaarde hiervoor is dat deze kostenoverschrijdingen duidelijk herkenbaar in de jaarrekening moeten zijn opgenomen.

De begrotings-
overschrijdingen
hebben, gezien hun
aard en toelichting,
geen invloed op ons
accountantsoordeel.

Wij hebben vastgesteld dat in programma Algemene taakvelden een begrotingsoverschrijding qua uitgaven heeft plaatsgevonden. Voor een inhoudelijke duiding van de overschrijdingen verwijzen wij naar de analyse inzake begrotingsrechtmatigheid opgenomen vanaf pagina 135 van de programmarekening. In deze analyse zijn de overschrijdingen toegelicht, waarmee de gemeente verantwoording aflegt over de rechtmatigheid van de lasten over het boekjaar. Door het vaststellen van de jaarrekening door de Gemeenteraad waarin de uitgaven wel zijn opgenomen worden de desbetreffende uitgaven alsnog geautoriseerd. Wij merken op dat op grond van onze controlebevindingen deze begrotingsoverschrijdingen gezien hun aard en toelichting niet meewegen in ons accountantsoordeel.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen in haar interne controlewerkzaamheden. De uitkomst van de toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties. Wij hebben desgevraagd geen signalen vanuit de organisatie ontvangen die wijzen op misbruik en oneigenlijk gebruik.

Uit hoofde van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen indicaties van fraude en/of ongeregelheden.

4. OVERIGE ELEMENTEN

Frauderisicofactoren

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de met governance belaste personen en het management van de entiteit. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, maar richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van de gemeente Valkenburg aan de Geul waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarverantwoording van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing zijn betrokken. Noch heeft het management materiële onregelmatigheden geconstateerd als gevolg van doen of nalaten door anderen binnen de organisatie.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Bij het uitvoeren van de controle is in dit opzicht niets naar voren gekomen dat aan u moet worden gemeld.

Single information Single audit (SiSa)

De verantwoording van de Single Information en Single Audit (SiSa) is wettelijk verplicht. Wij hebben op grond van artikel 5, vierde lid Bado voor de controle de volgende rapporteringstoleranties gehanteerd per specifieke uitkering:

- € 12.500 (totaal der lasten) indien de omvangbasis kleiner of gelijk is aan € 125.000;
- 10% indien de omvangbasis groter is dan € 125.000 of gelijk aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter is dan € 1.000.000.

Voor de SiSa verantwoording gelden zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening. De achterliggende reden hiervan is om vakdepartementen te voorzien van voldoende informatie teneinde de specifieke uitkering vast te stellen en de Algemene Rekenkamer van informatie te voorzien. In het kader van de totstandkoming en controle van de SiSa-bijlage merken wij op dat, op basis van de door de Accountantsdienst Rijk uitgevoerde review, zeer kritisch wordt gelet op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-bijlage door de gemeente en de hierop door de accountant uitgevoerde controle.

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden uitgevoerd om een oordeel te kunnen verstrekken over de SiSa verantwoording welke als bijlage bij de jaarrekening is opgenomen. De door ons uitgevoerde werkzaamheden bestaan uit het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden.

In de SiSa verantwoording is een tweetal verschillende indicatoren opgenomen, te weten:

- indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling;
- indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de SiSa verantwoording. Deze indicatoren zijn door ons getoetst op getrouwheid en rechtmatigheid, eventueel aangevuld met een controle op de deugdelijke totstandkoming. Voor indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling hebben wij enkel de deugdelijke totstandkoming vastgesteld en derhalve niet de rechtmatigheid.

Op grond van het Bado rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2019 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit door middel van navolgende tabel welke als bijlage bij de SiSa-verantwoording moet worden meegezonden. Deze tabel moet ook worden opgenomen wanneer er geen fouten of onzekerheden zijn vastgesteld. Wij hebben bij de controle van de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2019 geen afwijkingen geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage				
SiSa-regeling		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2019	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) - gemeente 2019	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Specifieke uitkering Sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E27B	Brede doeluitkering Verkeer en Vervoer	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

Overige aandachtsgebieden en ontwikkelingen

Buiten de bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole, willen wij tevens aandacht vragen voor onderstaande aandachtsgebieden en ontwikkelingen. Hoewel deze niet of niet direct het gevolg zijn van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden, kunnen deze aandachtsgebieden en ontwikkelingen van invloed zijn op de gemeente Valkenburg aan de Geul.

Coronacrisis

De huidige coronacrisis heeft invloed op de gehele wereld (economie). Ook gemeentes hebben op tal van terreinen te kampen met de gevolgen van voornoemde crisis. Naast de crisismaatregelen die op landelijke niveau de afgelopen periode zijn afgekondigd, hebben ook lokale overheden diverse maatregelen genomen om het bedrijfsleven en de (lokale) economie te ondersteunen. Hoewel in eerste aanleg het inhoudelijk belang van deze maatregelen voorop staat, vragen wij tevens aandacht voor het rechtmatigheidsaspect dienaangaande. Wij adviseren derhalve om de maatregelen te communiceren met en te laten accorderen door de gemeenteraad. Op deze wijze wordt voorkomen dat in een later stadium onnodig sprake is van discussies en ongewenste situaties. Aanvullend bevelen wij aan verscherpt te sturen op de liquiditeitsontwikkeling, aangezien de coronacrisis naar verwachting tot forse extra liquiditeitsdruk bij gemeenten zal leiden.

Omzetbelasting - mengpercentages en omvangrijke transacties

De verhouding van activiteiten die de gemeente uitvoert kan jaarlijks wijzigen. Wij adviseren uit dien hoofde om mengpercentages jaarlijks te herijken en autorisatie te laten plaatsvinden op labeling van kostensoorten door middel van toepassing van het vierogenprincipe. In aanvulling bevelen wij aan om periodiek een steekproef uit te voeren op de juiste labeling van kostensoorten. In het kader van zichtbare interne beheersing bevelen wij aan om deze activiteiten gedocumenteerd plaats te laten vinden.

Wij adviseren het mengpercentage omzetbelasting jaarlijks gedocumenteerd te herijken.

Wij adviseren om in aanloop naar de rechtmatigheidsverantwoording interne beheersingsmaatregelen gedocumenteerd te laten plaatsvinden in de primaire procesgang.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2021 dient het College van B&W een rechtmatigheidsverantwoording af te leggen in de jaarstukken met als doel de politieke aanspreekbaarheid van het College van B&W expliciet te onderstrepen. Deze voorgestelde methodiek sluit aan bij de brede maatschappelijke trend waarbij het bestuur verantwoording aflegt over (financiële) rechtmatigheid. Wij benadrukken het belang om in om in 2021 goed beslagen ten ijs te komen. De rechtmatigheidsverantwoording betreft immers niet enkel een technische verandering, maar leidt - indien goed in de organisatie ingevoerd - tot een verandering in cultuur en grotere bewustwording gestoeld op voortdurende verhoging van de kwaliteit van interne beheersing. Om voornoemde te bewerkstelligen is het voornamelijk dat interne beheersingsmaatregelen in de primaire procesgang worden vormgegeven en uitgevoerd en dat de verbijzonderde interne controle met regelmaat toetst of de interne beheersingsmaatregelen effectief in werking zijn. Om de periodieke toets van de verbijzonderde interne controle gedegen uit te kunnen voeren, dienen de interne beheersingsmaatregelen in het primaire proces gedocumenteerd plaats te vinden. Begeleidende formulieren kunnen hierbij op een praktische wijze van dienst zijn, doordat deze een uniforme wijze van documentatie afdwingen.

CONCEPT